

Vážení čtenáři,

jistě víte, že spoluvydavatelem tohoto časopisu je i Správa jeskyní České republiky, která plní nelehký a choulostivý úkol, a to pečovat o nejvýznamnější jeskynní systémy naší vlasti a jejich zpřístupněné části prezentovat veřejnosti. Je jasné, že je to „chůze na hraně“, obzvláště když k tomu přidáme náročné báňsko-technické zajištění bezpečnosti podzemních prostor. Z jedné strany striktní orgán ochrany přírody, z druhé strany stejně přísný orgán báňské správy.

Od roku 2006, kdy vznikla samostatná Správa jeskyní ČR, navštívilo naše zpřístupněné jeskyně již deset milionů návštěvníků

– toho desetimilionového, pana Pavla Jána z Prostějova s dcerkou Anetkou, přivítaly Javoříčské jeskyně v pátek 23. srpna 2019 přesně v 10:28 hod. Správa jeskyní však nechce být jen jakýmsi „kolotočem v přírodě“ a odpočítávat návštěvníky a peníze, jak to někdy může působit. Usilujeme také o přiblížení mimořádného významu jeskyní pro poznání minulosti. Jeskyně ukrývají doklady o utváření krajiny, o proměnách rostlin i živočichů, o vývoji člověka a jeho kultury, doklady, které na zemském povrchu už dávno spláchla eroze. Rozvoj výzkumných metod dává stále větší význam i takovému obsahu jeskyní, který jsme dříve považovali za bezcenný. I ve sterilních sedimentech už umíme číst historii, jako je stáří a proměny teplot či magnetického pole. Jeskyně se tak stále častěji stávají laboratořemi vědeckých pracovníků.

Svůj podíl na výzkumu má i Správa jeskyní ČR. Například letos jsme se v obtížných podmínkách zatopených prostor Chýnovské jeskyně podíleli na vývoji nové mapovací metody videogrammetrie. Nejnovější je výzkum kreseb v Kateřinské jeskyni, který prokázal zatím nejstarší kresebné torzo uhlem v našich jeskyních, staré 6200 let, tedy odpovídající neolitickému osídlení. Abychom s novými poznatky seznámili návštěvníky, doplňujeme návštěvnická střediska expozicemi a připravujeme i střediska nová. Co nevidět kopneme do země u Chýnovské jeskyně a připravovaný objekt u Koněpruských jeskyní se stane Domem přírody Českého krasu. Samozřejmě se

staly odborné publikace, zejména sborník „Acta Speleologica“ nebo ročenka „Zpřístupněné jeskyně“. V tisku je druhé vydání knihy „Naši netopýři“ od Miloše Anděry a nově vyšla kniha „Moravský kras – jeskyně a člověk“ od Ivana Baláka.

Plně se hlásíme i k naší profesní organizaci, České speleologické společnosti, kterou jsme založili právě před čtyřiceti lety. Nadšence různých odborností v ní spojuje zájem o objevování, výzkum a ochranu jeskyní. Stále častější jsou zprávy o nových objevech doma i na zahraničních expedicích. Odborným světem hýbou zprávy o rekordních ponorech v Hranické propasti i o nových objevech v již čtyřicetakilometrové Amatérské jeskyni. Neméně významné jsou objevy v Javoříčském a Českém krasu či v jeskyních Krkonoš.

Na závěr mi dovoluť něco osobního. Po třinácti letech jsem 1. dubna, v úniku před neúprosnými proměnami metod administrativy a řídicí práce, předal ředitelské žezlo správy jeskyní kolegovi Lubomíru Přibylvi, abych se věnoval jeskyním už „jen“ z pozice závodního, tj. staral se o jejich báňsko-technické zajištění. Děkuji proto nejen svým spolupracovníkům, ale i všem příznivcům jeskyní za spolupráci a přeji další pokroky jak Správě jeskyní ČR, tak i České speleologické společnosti.

Neloučí se vás

Jaroslav Hromas

První číslo vyšlo v roce 1946
Ochrana přírody 5/2019 Ročník 74
Vychází 6× ročně

Cena ve stánkovém prodeji 49 Kč
Roční předplatné 234 Kč

Časopis státní ochrany přírody
The Nature Conservation Journal

© AOPK ČR, 2019 Všechna práva vyhrazena.
Žádná část tohoto časopisu nesmí být reprodukována či šířena bez písemného souhlasu vydavatele.

ISSN 1210-258X

Evidováno MK ČR pod e. č. E 6001

Vydává

AOPK ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha
a SJ ČR, Květnové nám. 3, 252 43 Příhonice
s podporou Správy Krkonošského národního parku, Správy NP Šumava, Správy NP Podyjí, Správy NP České Švýcarsko

Šéfredaktor RNDr. Zdeněk Patzelt

Redakční rada RNDr. Libor Ambrozek ●

Mgr. Jiří Bašta ● prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc. ● Ing. Karel Drbal ● Mgr. Svatava Havelková ● Ing. Michael Hošek ● prof. RNDr. Jakub Hruška, CSc. ● Mgr. et. Mgr. Karel Chobot, Ph.D. ● doc. RNDr. Ladislav Miko, Ph.D. ● JUDr. Svatomír Mlčoch ● Ing. Jan Moravec ● RNDr. František Pelc (předseda) ● Ing. Pavel Pešout ● RNDr. Jan Plesník, CSc. ● RNDr. František Pojer ● Ing. Martin Starý ● Ing. Jakub Šafránek ● Ing. Martin Škorpík ● Mgr. Karolína Šulová

Adresa redakce

Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov
tel. 283 069 247, 283 069 111, fax 283 069 247
ochrana.prirody@nature.cz
www.casopis.ochranaprirody.cz
www.nature.cz

Distribuci pro předplatitele v ČR

jménem vydavatele zajišťuje firma SEND, s. r. o.,
Ve Žilbku 1800/77, hala A3, 193 00 Praha 9;
tel. 225 985 235, GSM 777 728 757
send@send.cz, www.send.cz

Objednávky do zahraničí

vyřizuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR,
tel. 283 069 127
predplatne@nature.cz

Tisk Tiskárna Unipress, s. r. o.

Grafická úprava a sazba Ing. Jan Mastný

Korektury PhDr. Radmila Pavelková

Toto číslo vychází 24. 10. 2019

Kompletní čísla časopisu a podrobný seznam literatury najdete na
www.casopis.ochranaprirody.cz.

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

